

Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên thông qua việc đa dạng hóa các loại hình hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên

Nguyễn Thị Thu Huyền

Email: ntthuyen@vnuis.edu.vn
Trường Quốc tế, Đại học Quốc gia Hà Nội
144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: *Giá trị văn hóa truyền thống là những giá trị tốt đẹp được hình thành và phát triển trong suốt chiều dài lịch sử và được lưu truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Đây được coi là “sức mạnh mềm”, là nguồn nội lực cho sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế hiện nay, giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ nói chung và sinh viên nói riêng là một việc làm vô cùng cần thiết. Bài viết đề xuất biện pháp giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên thông qua việc đa dạng hóa các hoạt động của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên. Cụ thể, bài viết đề cập đến mục tiêu, nội dung, cách thức tiến hành cũng như điều kiện để thực hiện biện pháp này trong thực tiễn.*

TỪ KHÓA: *Giá trị văn hóa truyền thống, biện pháp giáo dục giá trị văn hóa truyền thống, đa dạng hóa các loại hình hoạt động.*

→ Nhận bài 07/01/2023 → Nhận bài đã chỉnh sửa 21/02/2023 → Duyệt đăng 15/3/2023.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12310302>

1. Đặt vấn đề

Theo Phan Thanh Long (2016), trong thực tiễn giáo dục, để người học có thể nhận thức được vấn đề cũng như có được các thái độ đúng đắn và hành vi tương xứng thì nhà trường cần tổ chức cho sinh viên tham gia mọi hình thức hoạt động với nội dung tình huống đa dạng và với tính phức tạp ngày càng tăng để bồi dưỡng cho họ năng lực nhận thức, thói quen hành vi, củng cố thái độ đáng mong muốn cũng như nâng cao năng lực tự kiểm tra, đánh giá thường xuyên [1].

Hình thức tổ chức hoạt động giáo dục rất phong phú và đa dạng. Mỗi hình thức lại có các ưu nhược điểm khác nhau. Trong giáo dục sinh viên nói chung và giáo dục giá trị văn hóa truyền thống nói riêng, cần đa dạng hóa các hình thức tổ chức giáo dục. Bản thân sinh viên vốn là lứa tuổi năng động, “là nhân tố trẻ dễ dàng tiếp thu cái mới” [2], nên việc đa dạng hóa các hình thức tổ chức giáo dục sẽ mang lại hiệu quả cao trong công tác giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ nói chung và sinh viên nói riêng. Vì vậy, có thể nói, để giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên có hiệu quả, nhà giáo dục cần phải tổ chức nhiều loại hình giáo dục đa dạng cho sinh viên: tổ chức các hoạt động hỗ trợ, nghiên cứu khoa học cho sinh viên, tổ chức các hoạt động trải nghiệm, tham quan, dã ngoại, tổ chức các hoạt động văn nghệ, thể thao, ... Theo đó, các hình thức tổ chức giáo dục nói chung và giáo dục giá trị văn hóa truyền thống nói riêng phải đa dạng, kích thích được sự tham gia của người học và phải phát huy được tính tích

cực hoạt động của sinh viên.

Trên thực tế, các trường đại học đã chú ý tổ chức các hình thức hoạt động giáo dục khác nhau nhằm thu hút sự tham gia của sinh viên vào các hoạt động. Tuy nhiên, những hình thức hoạt động đó còn lặp lại, khá nghèo nàn và chưa thực sự thu hút được sinh viên. Chính vì vậy, để sinh viên có điều kiện thực hành giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, cần đa dạng hóa các hình thức tổ chức hoạt động giáo dục phù hợp với nhu cầu và khả năng của sinh viên.

Trong các cơ quan chức năng của các trường đại học, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên là hai tổ chức có vai trò quan trọng trong việc giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên. Theo Phan Minh Tiến (2019), đây là các tổ chức chính trị - xã hội có vai trò định hướng giá trị cho sinh viên thông qua các hoạt động quần chúng [3]. Đoàn, Hội cũng được biết đến như là “thiết chế xã hội đặc thù của thanh niên, sinh viên, giúp thanh niên, sinh viên trưởng thành về nhân cách, đạo đức, lối sống” [4]. Vì vậy, có thể nói, Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên là hai tổ chức phù hợp nhất để việc đa dạng hóa các loại hình hoạt động giáo dục được diễn ra.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Mục tiêu

Đa dạng hóa các loại hình hoạt động của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên nhằm tạo điều kiện cho sinh viên được tham gia, trải nghiệm nhiều loại hình giáo dục khác nhau, có điều kiện được vận dụng tổng hợp các

kiến thức, kinh nghiệm đã được học về các giá trị văn hóa truyền thống để hành động, ứng xử phù hợp trong các tình huống thực tiễn của cuộc sống, học tập và rèn luyện cũng như để giải quyết các tình huống sự phạm có thể gặp trong tương lai.

Đa dạng hóa các loại hình hoạt động còn nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo của sinh viên trong các hoạt động tập thể, trong các hoạt động vì cộng đồng. Sinh viên sẽ thể hiện được các năng lực hoạt động thực tiễn thông qua việc tham gia các loại hình hoạt động đa dạng của Đoàn, Hội.

Đa dạng hóa các loại hình hoạt động của Đoàn, Hội nhằm tạo môi trường thực tế cho sinh viên gắn các nội dung giá trị văn hóa truyền thống vào cuộc sống. Sinh viên có cơ hội được thể hiện các hành vi biểu hiện giá trị văn hóa truyền thống thông qua các hoạt động phong phú của các tổ chức này. Ví dụ, biểu hiện giá trị nhân ái, yêu nước khi tham gia các hoạt động tình nguyện, thể hiện giá trị biết ơn khi tham gia các hoạt động về nguồn,... Việc trực tiếp tham gia các hoạt động Đoàn, Hội sẽ giúp sinh viên có thể tự chọn lựa, đánh giá các giá trị văn hóa truyền thống cũng như tăng thêm niềm tin đối với các giá trị văn hóa truyền thống mà mình đã chọn và định hướng cho những hành vi trong các tình huống khác của cuộc sống.

2.2. Nội dung

Việc đa dạng hóa các hình thức tổ chức hoạt động của Đoàn, Hội trong giáo dục giá trị văn hóa truyền thống có thể bao gồm các nội dung như sau:

a. Hoạt động hỗ trợ học tập cho sinh viên

Mục đích của các hoạt động hỗ trợ học tập cho sinh viên là giúp cho sinh viên hiểu biết, mở mang thêm tri thức về các lĩnh vực khoa học tự nhiên, khoa học kỹ thuật, xã hội, văn hóa nghệ thuật, lịch sử và tinh thần dân tộc. Các hoạt động hỗ trợ học tập rất đa dạng, đầu tiên có thể kể đến việc tổ chức “Tuần lễ sinh hoạt chính trị đầu năm”/“Tuần lễ công dân-sinh viên” do Đoàn trường phát động. Tuần học này không những giúp sinh viên hiểu thêm về truyền thống ngành học, truyền thống trường đại học đang theo học, mà còn giúp sinh viên ôn lại và nâng cao hiểu biết về các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc. Ngoài tuần lễ công dân - sinh viên, việc tổ chức tuần lễ đọc sách ở thư viện hoặc ở kí túc xá cho sinh viên cũng được nhiều tổ chức Đoàn, Hội lưu tâm. Ngoài việc sinh viên đọc các sách giáo trình và các sách tham khảo liên quan đến các học phần trong chương trình, sinh viên còn được khuyến khích tham gia các hoạt động kích hoạt văn hóa đọc sách như “Nhật kí Đặng Thùy Trâm”, hay tham gia cuộc thi “Sinh viên với văn hóa đọc sách”, tổ chức giới thiệu sách hay, các cuộc thi về sách có nội dung liên quan đến giáo dục giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc đến sinh viên, xây dựng “Tủ sách Pháp luật”, ...

Bên cạnh các hoạt động khuyến khích văn hóa đọc trong nhà trường, hoạt động hỗ trợ học tập do Đoàn, Hội phát động còn bao gồm việc tổ chức các diễn đàn, tọa đàm, các buổi thuyết trình hay nói chuyện về lịch sử dân tộc, về các danh nhân văn hóa Việt Nam, các chuyên đề về văn học, lịch sử, nhạc, họa, thơ, ca, các thông tin khoa học - kỹ thuật, thời sự, chính sách. Các hoạt động này còn bao gồm hoạt động của các câu lạc bộ theo yêu cầu của sinh viên như câu lạc bộ học thuật, câu lạc bộ khoa học, câu lạc bộ năng khiếu. Đoàn, Hội cùng các bộ phận chuyên trách có thể tổ chức các hội thi Olympic, các học phần lí luận, chính trị như Triết học Mác-Lênin, tổ chức cuộc thi học tập và theo theo tư tưởng, tác phong lối sống Hồ Chí Minh sâu và rộng trong nhà trường theo chỉ thị 05-CT/TW của bộ chính trị [5]; Tổ chức thực hiện “Sổ vàng nhật kí làm theo lời Bác” trong đó đoàn viên, thanh niên sẽ ghi lại những sự việc, câu chuyện làm theo lời Bác của cá nhân, tập thể chi đoàn trong nhà trường kết hợp với việc chia sẻ những suy nghĩ, cảm xúc về những việc làm này.

Trong các hoạt động hỗ trợ học tập của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên, diễn đàn đang là một hình thức tổ chức khá phổ biến. Hiện nay, các diễn đàn quốc tế là cơ hội để sinh viên có thể tiếp xúc, học tập các tinh hoa từ các nền văn hóa khác thông qua việc giao lưu với sinh viên quốc tế cũng như có cơ hội để giới thiệu, quảng bá giá trị văn hóa truyền thống đến các sinh viên quốc tế. Ngoài việc có thể được xem như là một hình thức hoạt động tập thể của Đoàn - Hội ở các trường đại học, thì diễn đàn cũng được xem như là một trong những cách thức tập hợp và giáo dục sinh viên một cách hiệu quả.

Diễn đàn sinh viên trong các trường đại học được hiểu là nơi để sinh viên có thể trình bày quan điểm, ý kiến, tình cảm của mình về một vấn đề cụ thể một cách công khai. Những quan điểm sinh viên trình bày trong diễn đàn có thể là chưa đúng, là “lệch chuẩn” nhưng thông qua diễn đàn có thể góp phần định hướng suy nghĩ, điều chỉnh thái độ và hành vi của sinh viên.

b. Hoạt động sinh viên tình nguyện

Trong hoạt động giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên, hoạt động sinh viên tình nguyện là hoạt động có tính nhân văn sâu sắc, thể hiện truyền thống nhân ái, trọng tình nghĩa của dân tộc, có tính giáo dục cao và có sự lan tỏa mạnh mẽ, thu hút đông đảo sinh viên tham gia. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, ban giám hiệu nhà trường, các tổ chức đoàn hội cần mở rộng các hoạt động tình nguyện trên nhiều lĩnh vực, cần phải tiếp tục đổi mới, nâng cấp các hoạt động, phong trào tình nguyện của mình tạo điều kiện cho nhiều sinh viên có thể tham gia một cách tích cực và qua đó cũng có cơ sở để rèn luyện phấn đấu “Sinh viên 5 tốt”. Đối với sinh viên đại học sự phạm ngoại ngữ, các trường đại học cần tích cực hưởng ứng các phong trào tình nguyện quốc tế

của Trung ương Hội Sinh viên theo hướng mời các đoàn tình nguyện quốc tế đến Việt Nam và đưa các đoàn tình nguyện Việt Nam sang các nước bạn. Đây là một hoạt động có ý nghĩa nhằm giáo dục ý thức hội nhập cho sinh viên. Trong quá trình tham gia tình nguyện, sinh viên sẽ có điều kiện giao lưu văn hóa, học tập, sinh hoạt với các bạn bè quốc tế, rèn luyện các kỹ năng ngôn ngữ, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng lãnh đạo, phát hiện các vấn đề cộng đồng. Đặc biệt, giao lưu văn hóa với bạn bè quốc tế cũng là cơ hội để sinh viên giới thiệu các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc thuộc bản sắc Việt Nam, qua đó thêm phần tự hào và thêm yêu các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc.

c. Hoạt động trải nghiệm tham quan, dã ngoại các bảo tàng di tích văn hóa, lịch sử

Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên trong các trường đại học thường là đầu mối để tổ chức các hoạt động tham quan, dã ngoại cho sinh viên. Địa điểm tham quan, dã ngoại là các khu di tích lịch sử, di tích cách mạng, các bảo tàng. Trong các chuyến tham quan, nội dung có thể là tìm hiểu về các danh nhân văn hóa, các công trình văn hóa, các lễ hội truyền thống của dân tộc Việt Nam. Một trong những hoạt động du lịch, dã ngoại tham quan cần được tăng cường trong giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên là du lịch cội nguồn, hay còn được gọi là du lịch tìm về cội nguồn. Khi tham gia du lịch cội nguồn, sinh viên có cơ hội gặp gỡ những chứng nhân lịch sử, trở về những giá trị truyền thống dân tộc, từ đó khơi dậy trong họ niềm tự hào, ý thức tự tôn dân tộc cũng như lòng biết ơn các thế hệ cha anh đi trước. Đây là những chương trình góp phần nâng cao ý thức của người dân nói chung và thế hệ trẻ nói riêng về việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, bởi những người tham gia du lịch về cội nguồn được trở về với ký ức dân tộc, là một lần gọi nhớ để thêm biết ơn các thế hệ cha anh. Trong các chương trình trao đổi lưu học sinh viên, cũng có thể tổ chức cho sinh viên tham quan các danh lam thắng cảnh của trường đối tác để tăng cường giao lưu văn hóa, để sinh viên có cơ hội hiểu biết và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại. Tương tự, trong các chuyến du lịch cội nguồn của sinh viên tại Việt Nam, có thể mời thêm sinh viên quốc tế tham dự để sinh viên Việt Nam có thể giới thiệu giá trị văn hóa truyền thống của nước nhà đến bạn bè quốc tế.

Ngoài ra, Đoàn và Hội cũng cần tổ chức các chuyến đi thăm các điển hình tiên tiến (như điển hình tiên tiến về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh). Các chuyến đi thăm các điển hình tiên tiến này sẽ giúp sinh viên có điều kiện tiếp xúc trực tiếp với các tấm gương đạo đức trong đời sống thực tế, để tự mình chiêm nghiệm và tiếp thu các giá trị văn hóa nói chung và các giá trị văn hóa truyền thống nói riêng. Đây

là những hoạt động vô cùng bổ ích, thiết thực, lí thú, đóng vai trò là cầu nối giữa lí thuyết và thực tiễn, giữa nhà trường và đời sống xã hội. Sau khi đi tham quan, dã ngoại, sinh viên cần được yêu cầu viết báo cáo, thu hoạch-đây sẽ là cơ hội để tự đúc rút, tổng kết và cảm nhận về các chuyến đi dã ngoại, tham quan, dần dần tích lũy kiến thức cũng như thấm nhuần các giá trị văn hóa truyền thống, dần dần tạo thành những giá trị bền vững, để tiếp tục trao truyền cho những thế hệ tương lai. Thông qua những hoạt động tham quan, dã ngoại như trên sẽ góp phần tăng cường chất lượng giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

d. Hoạt động thể dục thể thao

Tổ chức hoạt động thể dục, thể thao không những nhằm đáp ứng nhu cầu vui chơi, giải trí của sinh viên mà còn góp phần giúp sinh viên rèn luyện thể lực, đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực đầu ra trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Thông qua các hoạt động thể dục, thể thao mà đặc biệt là thông qua các giải đấu thể thao, sinh viên có cơ hội nâng cao sức khỏe thể chất, rèn luyện phẩm chất, nhân cách, góp phần vào mục tiêu giáo dục toàn diện. Động viên, khuyến khích sinh viên tham gia các hoạt động thể dục, thể thao thường xuyên còn giúp hình thành thói quen tập thể dục thể thao trong sinh viên, góp phần xây dựng nếp sống lành mạnh, giúp sinh viên tránh được việc sa vào các tệ nạn xã hội, qua đó hạn chế đẩy lùi các tệ nạn xã hội trong sinh viên.

Đoàn, Hội có thể tổ chức các hoạt động thể dục, thể thao trong trường đại học trước hết trong hoạt động của các câu lạc bộ thể dục, thể thao trong nhà trường. Đây là địa chỉ chung để các sinh viên yêu thích thể thao cùng tham gia rèn luyện thể lực cũng như chia sẻ các trải nghiệm, kinh nghiệm tập luyện. Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên là đầu mối để giúp đỡ sinh viên có điều kiện lựa chọn và tham gia các câu lạc bộ thể dục thể thao theo nhu cầu và sở thích của đoàn viên, sinh viên trong nhà trường.

Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên có thể tổ chức các hoạt động thể dục thể thao thông qua việc tổ chức các giải thi đấu, các cuộc thi, cuộc tranh tài, các giải giao hữu cho sinh viên trong trường. Vai trò của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên rất quan trọng trong việc kết nối tổ chức các giải này. Có thể đưa các học phần thể thao dân tộc vào các buổi thi đấu thể thao giữa sinh viên các lớp, các khoa, các trường bạn để tăng cường giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

Ngoài ra, Đoàn, Hội cũng có thể phối hợp với công đoàn trường tổ chức các hoạt động thể dục thể thao như là một hoạt động thường xuyên không những của sinh viên mà còn của cán bộ, giảng viên, có tác động nhất định đến việc giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống

cho sinh viên, góp phần đẩy mạnh phong trào thể dục, thể thao trong nhà trường. Nhiều giảng viên đã tham gia các hoạt động thể dục, thể thao được tổ chức thường xuyên ở trường như bóng đá, bóng chuyền, bóng bàn, cầu lông, nhảy dân vũ, ... để khơi dậy niềm đam mê tham gia các hoạt động này ở sinh viên. Các thầy, cô là tấm gương về rèn luyện sức khỏe để sinh viên noi theo.

Có thể nói, thông qua các hoạt động thể dục thể thao dưới nhiều hình thức tổ chức khác nhau, sinh viên không những bộc lộ năng lực của mình mà còn được bồi dưỡng giáo dục nhân cách, nâng cao tinh thần đoàn kết, ý thức cộng đồng những giá trị văn hóa truyền thống luôn cần giữ gìn và phát huy trong mọi thời đại.

e. Hoạt động văn hóa, văn nghệ

Hoạt động văn hóa, văn nghệ là nhu cầu không thể thiếu trong đời sống tinh thần của sinh viên. Không những thế, tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ cho sinh viên còn là một hình thức hiệu quả để giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên, góp phần xây dựng đời sống văn hóa, văn minh trong nhà trường và trong kí túc xá. Chính vì vai trò quan trọng của âm nhạc trong đời sống tinh thần sinh viên, từ năm học 2019 - 2020, trong khung chương trình Tiếng Anh Sư phạm, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội có học phần “Âm nhạc” như là một học phần tự chọn cho sinh viên [6]. Tuy nhiên, ngoài những giờ học chính khóa trong chương trình, việc các tổ chức Đoàn, Hội tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ cho sinh viên ngoài giờ lên lớp cũng góp phần không nhỏ trong công tác giáo dục giá trị tinh thần nói chung và giáo dục giá trị văn hóa truyền thống nói riêng cho sinh viên.

Hoạt động văn hóa văn nghệ trước hết có thể tổ chức trong hoạt động của các câu lạc bộ âm nhạc trong trường đại học do Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên phụ trách. Các câu lạc bộ âm nhạc có thể tổ chức các chuyên đề về văn hóa âm nhạc, tổ chức giới thiệu các tác phẩm âm nhạc tiêu biểu của Việt Nam, kết hợp với các diễn đàn quốc tế giới thiệu và bình luận các tác phẩm này của các thành viên trong câu lạc bộ. Ngoài ra, các câu lạc bộ này duy trì sinh hoạt thường xuyên để nuôi dưỡng đam mê âm nhạc của sinh viên và cũng là tổ chức để sinh viên giao lưu, học hỏi về kiến thức cũng như thực hành âm nhạc, bao gồm ca hát, chơi các nhạc cụ âm nhạc, múa, nhảy, ... Để giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên, có thể tăng cường tập hát các bài hát dân ca, tập chơi các nhạc cụ âm nhạc truyền thống, múa những điệu múa, nhảy dân gian (như điệu vũ công chiêng, múa xòe Thái, múa sạp, ...). Thông qua việc tìm hiểu, tập luyện các bài hát, các dụng cụ âm nhạc, các điệu múa, điệu nhảy này, sinh viên có thể hiểu biết cũng như thêm yêu các tác phẩm, sản phẩm âm nhạc được coi là di sản văn hóa tinh thần của dân tộc, từ đó có thái độ trân trọng, giữ gìn và phát huy các

sản phẩm âm nhạc truyền thống. Đối với sinh viên, việc biết và có thể thể hiện các tác phẩm âm nhạc truyền thống còn góp phần khơi dậy tình cảm của các thế hệ học trò tương lai của các em đối với các sản phẩm này, góp phần không nhỏ vào việc trao truyền các giá trị văn hóa, văn nghệ của dân tộc cho các thế hệ sau.

Ngoài hoạt động của các câu lạc bộ âm nhạc, Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên của các trường đại học cần kết hợp với các bộ phận chức năng để tổ chức các hội diễn văn nghệ chào mừng các ngày lễ truyền thống của dân tộc như ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, ngày Quốc tế Phụ nữ 8-3, ngày Phụ nữ Việt Nam 20-10 với các chủ đề mang tính truyền thống, ... hay tổ chức các cuộc thi hát các khúc ca cách mạng nhân kỉ niệm ngày Quốc khánh, thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, hay ngày Thành lập Quân đội Nhân dân, Giải phóng Miền Nam thống nhất đất nước, ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, ... Ngoài ra, các tổ chức Đoàn, Hội cũng có thể tổ chức các buổi liên hoan văn nghệ nhằm tuyên truyền các ca khúc cách mạng. Thông qua các cuộc thi, các buổi liên hoan, các hội diễn, dần dần, các làn điệu dân ca, các ca khúc cách mạng, ... sẽ thấm đượm vào tâm hồn sinh viên, để các giá trị yêu nước, biết ơn, nhân ái, đoàn kết, dung cảm, ... sẽ được nuôi dưỡng, hình thành và lớn dần trong họ và được trao truyền đến các thế hệ tương lai.

f. Các hoạt động xã hội

Đại hội lần thứ X của Hội Thanh niên Việt Nam đã chỉ ra mục tiêu công tác Hội Sinh viên trong nhiệm kì 2018 - 2023 là “Xây dựng lớp thanh niên thời kì mới... giàu lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, ... có đạo đức, lối sống văn hóa, ... tích cực tham gia các hoạt động thể hiện trách nhiệm với xã hội, với cộng đồng và hội nhập quốc tế” [7].

Như vậy, việc tham gia các hoạt động xã hội là hoạt động quan trọng trong đời sống sinh viên. Các hoạt động này có ý nghĩa chính trị, xã hội nổi trội, tiêu biểu, sâu sắc của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên trong các trường đại học [8]. Các hoạt động xã hội được Đoàn, Hội tổ chức có thể kể đến như: hoạt động tình nguyện vì cộng đồng (hoạt động tình nguyện “Mùa hè xanh”, “Sinh viên với biển đảo đất nước”, “Tiếp sức mùa thi”,...). Ngoài ra, còn có các hoạt động theo chủ điểm như “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”, “Hiến máu nhân đạo”; các hoạt động quyên góp, giúp đỡ các trường hợp sinh viên gặp hoàn cảnh khó khăn, hay đồng bào ở vùng thiên tai, lũ lụt, hoặc giúp đỡ người dân các vùng bị ảnh hưởng bởi đại dịch COVID-19, ...

Các hoạt động trên có tác dụng bồi dưỡng và giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống như lòng yêu quê hương, đất nước, con người, lối sống tinh nghĩa, giàu tình yêu thương. Qua việc tham gia các hoạt động này,

sinh viên sẽ có ý thức giữ gìn các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc, giữ gìn những thành quả to lớn mà ông cha ta đã dày công xây dựng từ ngàn đời. Các việc làm tốt, từ tế vì cộng đồng, xã hội, qua đó cũng được nhân rộng và lan tỏa trong cộng đồng sinh viên. Với ý nghĩa như vậy, các hoạt động xã hội cần được các tổ chức Đoàn, Hội nhân rộng và đẩy mạnh hơn nữa.

2.3. Cách thức tiến hành

Các loại hình hoạt động giáo dục của Đoàn, Hội có thể được tiến hành dựa theo quy trình sau:

Bước 1: Tìm hiểu nhu cầu của sinh viên (bằng cách tiến hành phát phiếu thăm dò nhu cầu trực tuyến cho sinh viên), tìm hiểu kế hoạch Hoạt động của Đoàn, Hội, của nhà trường trong từng kì và trong cả năm học. Dựa vào kết quả khảo sát nhu cầu sinh viên và kết quả tìm hiểu chương trình Đoàn, Hội của nhà trường để định hướng các hoạt động.

Bước 2: Xây dựng kế hoạch triển khai các hoạt động, trình Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường phê duyệt.

Bước 3: Thiết kế tổ chức các hoạt động để giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

Bước 4: Đánh giá hiệu quả của hoạt động.

Mẫu tổ chức thiết kế hoạt động Đoàn, Hội nhằm giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên:

TÊN HOẠT ĐỘNG						
1. Mục đích						
2. Nội dung						
3. Đối tượng, số lượng tham gia						
4. Phương pháp tổ chức						
5. Thời gian, địa điểm						
6. Phương tiện, dự trù kinh phí						
7. Cách thức tiến hành						
Tên hoạt động	Nội dung	Hình thức tổ chức	Phương tiện	Phân công thực hiện	Thời gian hoàn thành	Kết quả dự kiến
Hoạt động 1						
Hoạt động 2						
...						
8. Đánh giá hiệu quả của hoạt động						

2.4. Điều kiện để thực hiện biện pháp

- Hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cần phải phù hợp với mục tiêu giáo dục giá trị văn hóa truyền thống, đặc biệt là mục tiêu, kỹ năng và hành vi. Bởi vì, nếu chỉ dừng ở nhận thức mà không được trải nghiệm trong thực tế cuộc sống thì khó có thể hình thành các kỹ năng và thói quen giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

- Phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí của sinh viên, phù hợp với nhu cầu và khả năng của sinh viên. Nguyên tắc này đòi hỏi khi thiết kế các hoạt động tổ chức giáo dục, nhà giáo dục cần hiểu rõ các yếu tố tâm lí, sinh lí, tư duy... của sinh viên. Có như vậy thì việc thiết kế các hình thức tổ chức giáo dục mới mang tính khả thi.

- Khi đa dạng hóa các hình thức tổ chức hoạt động, phải tính đến các điều kiện tổ chức hoạt động. Có rất nhiều điều kiện cần đặt ra khi tổ chức hoạt động cho sinh viên, trước hết cần khai thác các điều kiện sẵn có của nhà trường. Ngoài ra, cũng có thể huy động sự góp sức của các lực lượng giáo dục. Đây là điều kiện quan trọng trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

- Các hoạt động của Đoàn, Hội cho sinh viên phải được Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên phối hợp với các bộ phận chuyên trách của nhà trường để tổ chức.

- Cán bộ Đoàn, Hội cần có những năng lực, phẩm chất nhất định để có thể nắm bắt thực chất các diễn biến tâm tư, tình cảm của Đoàn viên, thanh niên một cách chính xác để xây dựng nên các chương trình, hoạt động của Đoàn có tính thiết thực và hấp dẫn sinh viên. Ngoài ra, cán bộ Đoàn, Hội cần có khả năng kết nối được các bạn sinh viên, là đầu mối và điều phối các hoạt động.

3. Kết luận

Đa dạng hóa các loại hình hoạt động của Đoàn, Hội kể trên có ý nghĩa quan trọng trong việc gắn kết sinh viên, tạo môi trường lành mạnh, bổ ích để sinh viên rèn luyện và phát triển bản thân, trong đó có bồi dưỡng và trau dồi các giá trị văn hóa truyền thống. Nếu các loại hình hoạt động của Đoàn, Hội như trên được tổ chức thường xuyên ở các trường đại học sẽ là một trong những “chất xúc tác” quan trọng để sinh viên thấm nhuần hơn các giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam, để giữ vững bản lĩnh văn hóa trong thời đại công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Tài liệu tham khảo

[1] Phan Thanh Long (chủ biên), (2016), *Giáo dục đa văn hóa cho sinh viên các trường đại học phục vụ quá trình hội nhập và toàn cầu hóa*, NXB Giáo dục Việt Nam.

[2] Đặng Thị Phương Duyên - Dương Thị Thanh Xuân, (2016), *Kế thừa, phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong việc phát triển lối sống của thanh niên Việt Nam hiện nay*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

[3] Phan Minh Tiến, (2019), *Giáo dục giá trị trong nhà trường*, Kỷ yếu hội thảo quốc tế “Giáo dục giá trị trong nhà trường”, NXB Đại học Huế.

[4] Đỗ Thị Thanh Hà - Cao Thị Hoa, (2019), *Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên Việt Nam trong giai đoạn hiện nay*, Kỷ yếu Hội thảo quốc tế “Giáo dục giá trị trong nhà trường”, NXB Đại học Huế.

- [5] Bộ Chính trị, (15/5/2016), Chỉ thị 05-CT/TW về *Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, phong cách, đạo đức Hồ Chí Minh*.
- [6] Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, *Khung chương trình chuyên ngành Sư phạm tiếng Anh*, mã ngành 701.
- [7] Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam, *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc Hội Sinh viên Việt Nam lần thứ X (nhiệm kỳ 2018 - 2023)*.
- [8] Trần Thị Cẩm Tú, (2017), *Giáo dục giá trị sống cho sinh viên sư phạm*, Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

EDUCATING STUDENTS ABOUT VIETNAM'S TRADITIONAL CULTURAL VALUES BY DIVERSIFYING THE ACTIVITIES OF YOUTH UNION AND STUDENT ASSOCIATION

Nguyen Thi Thu Huyen

Email: ntthuyen@vnuis.edu.vn
International School, Vietnam National University, Hanoi
144 Xuan Thuy, Cau Giay, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *Traditional cultural values are regarded as the good values formed during the conserving and constructing process of the country and passed from one generation to other. These values are considered to be the “soft power” and the internal power for the stable development of a nation. In the context of globalization and international integration, it is of great significance to educate students about traditional cultural values. This article proposes the measure to educate traditional cultural values for students by diversifying the activities of Youth Union and Student Association. Specifically, the article mentions the objectives, content, procedure as well as necessary conditions to implement the measure.*

KEYWORDS: *Traditional cultural values, measures of educating traditional cultural values, diversifying the forms of the activities.*